

กรุงเทพธุรกิจ

การเงินสุดซอย

ศ.ดร.อาทิตย์ ลิ้มคณช

คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

กฎหมายสินทรัพย์ดิจิทัล

หลังจากอีเอ็มคริมมานาน ประเทศไทยก็มีกฎหมายว่าด้วยสินทรัพย์ดิจิทัล โดยออกเป็นพระราชกำหนดการประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัล เมื่อวันที่ 14 พฤษภาคม พ.ศ. 2561 และให้มีผลบังคับใช้ทันที

กฎหมายฉบับนี้ก่อให้เกิดความชัดเจนในสองวงการที่เกี่ยวกับสินทรัพย์ดิจิทัล

วงการแรกคือ ตลาดซื้อขายคริปโตเคอเรนซี ซึ่งนอกจากจะมีพวกคริปโตเคอเรนซีสกุลแล้ว ตลาดเหล่านี้ยังเปรียบเสมือนตลาดรองของโทเคนดิจิทัลที่บริษัทไทยออกด้วย ผมมองข้อดีหลักๆ จากกฎหมายนี้คือ สิทธิของนักลงทุนรายย่อยจะได้รับการปกป้องมากขึ้น

เรื่องแรก คือ เดิมบัญชีซื้อขายเงินนั้นบริษัทที่เป็นตัวกลางซื้อขายจะให้ลูกค้าโอนเงินมาอยู่ในชื่อของตัวกลางทั้งเงินบาทและคริปโตเคอเรนซี ซึ่งผมประเมินว่าในบางบริษัทยังถือเงินลูกค้าในบัญชีเกือบสองพันล้านบาท หมายความว่าหากบริษัทล้มละลาย เงินในบัญชีลูกค้าอาจถูกเจ้าหน้าที่ยึดหรือสูญได้ พรก. ฉบับนี้กำหนดให้มีการตรวจสอบสถานะทางการเงินของบริษัทตัวกลาง ตลอดจนกำหนดให้มีการแยกบัญชีลูกค้าชัดเจน คล้ายกับการดูแลเงินของลูกค้าในบริษัทหลักทรัพย์ ทำให้มั่นใจว่าไม่ว่าอะไรจะเกิดขึ้นเงินในบัญชีลูกค้าจะไม่ถูกแตะต้อง

**หัวใจสำคัญอยู่ที่
การพิจารณาว่า
รัฐต้องการส่งเสริม
การลงทุนผ่าน
คริปโตเคอเรนซี
หรือไม่**

มาคุ้มครอง แต่อย่าลืมว่าตลาดคริปโตเคอเรนซีนี้ยังเป็นตลาดรองของโทเคนดิจิทัลที่ออกโดยบริษัทอีกด้วย ซึ่งความโปร่งใสของผู้ออกโทเคนอาจเป็นประเด็นได้ การกำหนดหลักการและบทลงโทษที่ชัดเจนก็จะทำให้ผู้ซื้อขายสบายใจได้

เรื่องที่สอง พรก. ฉบับนี้ล้อนเนื้อหาในการซื้อขายคริปโตเคอเรนซีมาจาก พรบ. หลักทรัพย์ ดังนั้นจะมีบทลงโทษการใช้ข้อมูลภายใน การปล่อยข่าวลือ หรือการสร้างราคาที่ไม่สอดคล้องกับความจริง ท่านผู้อ่านอาจคิดว่าราคาของคริปโตเคอเรนซีเช่น บิทคอยน์ อีเธอร์ นั้นอิงกับราคาในตลาดโลกอยู่แล้ว การสร้างราคาไม่น่าจะเป็นประเด็นที่ต้อง

ส่วนเรื่องกำหนดการจำกัดตัวตนลูกค้า ตามกฎหมายป้องกันการฟอกเงินนั้น ผมไม่เห็นเป็นสาระอันใดมาก เนื่องจากตลาดซื้อขายคริปโตเคอเรนซีในปัจจุบันก็จัดทำเรื่องนี้นักอยู่แล้ว

อย่างไรก็ตาม ประเด็นที่มีผู้กังวลคือมีการออกกฎหมายอีกฉบับว่าด้วยการเก็บภาษีกำไรที่เกิดจากสินทรัพย์ดิจิทัลซึ่งกำหนดให้มีการหักภาษี ณ ที่จ่าย 15% หลายคนพยายามเปรียบเทียบกับการซื้อขายหุ้นในตลาดหลักทรัพย์ ซึ่งจะมีการเก็บภาษีเงินได้เฉพาะจากเงินปันผลเท่านั้น แต่กำไรที่เกิดจากการซื้อขายหุ้นนั้นได้รับการยกเว้น ก็เลยต้องการให้มีการยกเว้นกำไรจากการค้าคริปโตเคอเรนซีบ้าง ในประเด็นนี้ก็สามารถเสนอแนะกันได้ แต่หัวใจสำคัญอยู่ที่การพิจารณาว่ารัฐต้องการส่งเสริมการลงทุนผ่านคริปโตเคอเรนซีหรือไม่ ทั้งนี้รูปแบบของคริปโตเคอเรนซีและโทเคนดิจิทัลจะมีความแตกต่างจากหุ้นหรือหุ้นกู้ ดังนั้นอยู่ที่มุมมอง ไม่ใช่เพียงเพราะพิจารณาว่าเป็นเรื่องเก็งกำไร เราไม่ควรสนับสนุน หากจะใช้เหตุผลนี้การลงทุนในหุ้นส่วนหนึ่งก็คือการเก็งกำไรเช่นกัน ซึ่งเรื่องนี้ผมคิดว่าคงต้องใช้เวลาในการชั่งน้ำหนักข้อดีข้อเสีย

ส่วนผลกระทบในระยะสั้นก็คือ นักลงทุนรายย่อยที่เคยเทรดในตลาดคริปโตเคอเรนซีเดิมก็อาจเปลี่ยนไปใช้แพลตฟอร์มที่ให้ให้นักลงทุนติดต่อกันโดยตรงเช่น Localbitcoins.com ซึ่งรัฐจะไปควบคุมเรื่องการตรวจสอบตัวตนไม่ได้เลย อย่างไรก็ตามแต่จะเก็บภาษีได้หรือไม่ คล้ายกับที่เกิดขึ้นเมื่อรัฐบาลจีนสั่งห้ามเทรดคริปโตเคอเรนซี

จุดที่ยังเป็นช่องว่างอยู่บ้างคือ บรรดาสายซุด ยังไม่ได้รับการเอ่ยถึงนัก เช่น ผมซุดบิทคอยน์ได้แล้วนำไปขายในตลาดซื้อขายคริปโตเคอเรนซี จะถือว่ากำไรเท่ากับราคาขายเลยไหม คือพิจารณาต้นทุนเป็นศูนย์ หากเป็นแบบนี้ก็คงไม่เป็นธรรมเท่าไรนัก แต่ว่าไปแล้ว ผมเคยวิเคราะห์ไปครั้งหนึ่งว่าสถานะตลาดขณะนี้ยังไม่เหมาะกับการซุดบิทคอยน์หรือ อีเทอร์ ดังนั้นอาจพิจารณาไว้ก่อนได้ แต่ยังไม่น่าจะเป็นประเด็นมาก และทางออกส่วนหนึ่งที่ถูกเปิดช่องไว้ให้คือมาตรา 8 ที่ระบุว่าหากมีความจำเป็นที่ต้องคำนวณราคาสินทรัพย์ดิจิทัลเป็นเงินไทย ก็ให้อำนาจ ก.ล.ด. ไปกำหนดเองได้ ก็น่าจะกล่อมแก้มเอามาใช้ประเมินราคาบิทคอยน์ซุดเองออกมาเป็นต้นทุนในรูปแบบบาทได้

เนื้อหาที่หมดพอดี ผมจะไปต่อผลกระทบต่อวงการที่สองคือการระดมทุนด้วย ICO ซึ่งถือเป็นเอกลักษณ์และความล้ำหน้าของ ก.ล.ด. ไทย ที่มีแนวทางการควบคุม กำกับที่ชัดเจน ในอาทิตย์หน้าครับ